

Ali Biçer: 'Ayrılık aşkı çoğaltıyor'

Yaşam öykünüzü kısaca anlatırmısınız, Ali Biçer kimdir?

Ali Biçer: Ben 1960 Yozgat/ Çekerek/ kırkdilim köy doğumluyum. Kürt ve Alevi bir aileden geliyorum. Yozgat, Çorum, Tokat ve Amasya bu dört ilin kesiştiği bölgede büyük bir Kürt Alevi kolonisi var. Çoğu kimse bilmez. Bunlar Konya, Kırşehir ve Ankara kürtlerinden (dil aynı olsada) inanç ve kültür olarak biraz daha farklılar. Onun için "nerelisin" sorusuna "yozgatlıyım" dediğimde şaşırırlar. Benim Dersim ya da Maraşlı olduğumu sanıyorlar. İlk okulu köyde okudum. Ortaokulu Ankara'da Yıldırım Beyazıt'ta. Liseyi de Yine Ankara Yıldırım Beyazıt ve Diyarbakır Lisesi'nde okudum. Onun için birazda ankaralı sayılırım Daha doğrusu altındağlı-çinçinli...Altındağ-Çinçin başta Yılmaz Güney olmak üzere bir çok yazar ve sanatçıya esin kaynağı olmuştur. Ayrıca korkusuzca bir çok örgütün barındığı, merkez olarak kullandığı bir yerdide Altındağ-Çinçin.Solun kurtarılmış bölgesiydi. Gerçekten çok entereasant bir bölgeydi. Orada yaşayanların mutlaka hayatları boyunca unutamıyacıkları en az bir macerası olmuştur. 1980 -12 Eylül darbesi olduğunda Mamak Cezaevi'nin neredeyse dörtte birini Altındağ-Çinçin ,den getirilenler doldurmuştu. Bunlardan biri de bendim. Diğeri "Kamber Ateş Nasılsın" öyküsüyle ünlenen Kamber Ateş ve Gazetenizde Öykü yazarı Suat Karavuş aklıma ilk gelenler. 24 Şubat 1981'de Çinçin'de Kawa davasından tutuklandım, üç aylık emniyet sürecinden sonra Mamak'a götürüldüm ve o götürülmeden 15 yıl sonra 24 Şubat 1996'da Ermenek'ten salıverildim. Tabii bu arada Bartın, Aydın, Eskişehir, Nazilli Cezaevlerine de uğradım. Hepsini topladığımda 15 yıllık cezaevi yaşantımın 2 yılı açlık grevleriyle geçmiş. 1996'da Cezaevinden çıktıktan bir kaç ay sonra İsviçre'ye geldim. Eski eşim ve oğlum İsviçre'de yaşıyorlardı. Benden dört yıl önce gelmişlerdi.

15 yıl cezaevinde kaldınız, Türkiye'de birçok ünlü yazar ve sanatçının yolu hep cezaevinden geçti ve bu elbette tesadüf değil, siz yazar ve sanatçı olmakla, cezaevinde yatmak arasındaki bağıntıyı, ya da orantıyı nasıl kuruyorsunuz?

Önce sanata-yazarlığa cezaevinde başlıyanlara değinmek istiyorum. Cezaevinde hiç kimse sanatçı olamaz bunu hemen belirteyim. Cezaevleri bir okul olabilir, ama bir sanat okulu değil. Ne yazık ki yeryüzünde insanın içine sanatçı-yazar ateşini düşüren ve onun bir eserle ortaya çıkmasını sağlayan daha bir mekan ya da metot bulunmuş değil...Eğer Cezaevlerinin böyle bir özelliği olsaydı emin olun çoğu kişi gönüllü gider ,yatar ve sanatçı olarak çıkardı.

Ama yazar ve sanatçıya şöyle bir faydası vardı cezaevlerinin; onlara kendini ifade etme, kendi içindeki yaratıcılığın dışarıya çıkma fırsatını veriyordu... Çünkü insanların düşünce zamanları vardır, kendi yeteneklerini ölçme biçme fırsatları olur. Bu böyle olmasına rağmen nedense adli mahkûmların içinden sanatçı-yazar çıkmaz, çünkü cezaevinde olmak yetmez, aynı zamanda bir kültür , siyasal birikime , düşünme metodu ve yaratıcılık metoduna da biraz sahip olmak gerekiyor. 12 Eylül cezaevi sürecinde Kürt ve Türk solundan epey yazar ve sanatçı çıkmıştır. Tabii Türkiye'de bunun bir geleneği var. Nazım Hikmet, Kemal Tahir, Enver Gökçe ve Ahmed Arif vb. Nazım'ın dışındakiler cezaevine düşmeden önce yazarlıklarıyla ilgili herhangi bir ünleri yoktu. Asıl sorun ise, Türkiyedeki 90 yıllık faşist yapıdır. Cezaevlerinin yazar ve sanatçıların yol geçen hanına çevrilmesi... Yani ülkenin yazar ve aydınını susturarak tek tip insan ,kemalist insan tipini, oluşturma... Devlet bunu çok önemsemi, ekonomik ve demokratik gelişmelerin önünde tuttu. Tabii Kürt-Zaza , yani

Kürdisatan sorununun , bunun böyle olmasında büyük bir rolü vardı. Ayrıca suni olarak yaratılan komunizm korkusu, islam ve kızılbaşlığı da buna eklemek lazım...

Cezaevindeyken, en çok neyin ya da nelerin özlemini duydunuz , dışarıdayken içeriye özleyen arkadaşlar da olabiliyor , sizin de böyle anlarınız , dönemleriniz oldu mu?

İçerideyken en çok özlemini çektiğim şey " boğazda balık yeyip rakı içmek" ya da "bir an önce dışarıya çıkıp kaldığım yerden mücadeleye devam etmek" olduğu palavralarını atmıyacağım. Gerçi hakkını yememek lazım, kimi insanların böyle özlemleri de olmuş olabilir. Bence içerideki en korkunç özlem, karşı cinse duyulan özlem .Yani benim açımdan bir kadının yokluğu idi. Tabii bir kadının yokluğu derken bunu mutlaka cinsel açıdan söylemek istemiyorum, tabii ki cinsellikte işin içinde var ama sadece o değil. Örneğin görüşe, babası yerine annesinin, abisinin yerine ablasının gelmesini istemek yaygın bir olaydı...

Ali Biçer

Karşı cinsin yokluğu , bu bambaşka bir şey..eskilerin " insan yarımır kadını-erkek, erkek-kadınla tamam olur" sözünün doğruluğunu içeride çok derin hissettim. Bu çok doğal diyalektik bir özlem. Karşıtların çekimi, kavuşma arzusu..Tabii bu dediklerime karşılık insanın aklına Homoseksuellerin ya da lezbiyenlerin durumu da akla gelmiyor değil...Ama ben kendi penceremden yaşadıklarımı anlatıyorum. Ben içerideyken dışarıda büyüyen bir oğlum vardı , onunla oynama , onunla beraber birşeyler paylaşma, birşeyler öğrenme bu da özlediğim bir şeydi. Bunu yaşamamış olmak , sonradan hem oğlumda hem de bende aramızdaki ilişkilerde bazı olumsuzluklara neden oldu.

İnsanın en çok özlediği diğer şeyler ise ; insanın çocukluğunda yaşadığı yerler, dostlarıyla bir şeyler paylaşma, doğanın içinde gönlünce gezme... Kısacası insan özgürlüğü özleyiyor...Tabii içeriden yani 15 yıl sonra çıktığımda içimdeki bir çok özlem eskimişti. 15 yıl uzun bir zamandı, 15 yıl sonra özlemlerin çoğu eskimiş bir insan olarak dışarıya çıktım...İçimde genel bir özgürlük özlemi vardı ama , çıktığımdan sonra içeride özlemini çektiğim bir çok şeyi yaşadım. Aşklar yaşadım, ülkeleri gezdim, dünya mutfağından lezzetleri tattım, değişik uluslardan insanları tanıdım

yabancı dostlarım oldu kültürlerini öğrendim. Kendim de sık sık partiler verdim. 15 yıllık şarapları, viskileri, iyi puroları içmişliğimde var ama, içimdeki o özgürlük özlemi hala devam ediyor... Bu 15 yıllık cezaevinin yarattığı yaşamdaki boşluğundan dolayı mı yoksa, devrim için yola çıkmıştık, kişiliğimizi, düşüncelerimizi hayatımızı ona göre

ayarlamıştık , devrim yapmayı hala başaramamış olmanın verdiği bir boşluk mu bilmiyorum...bildiğim özgürlük özleminin bende halen bütün dehşetiyle devam ediyor olması. Ben peşinde yakalamak için koştukça, o benden daha uzağa kaçıyor. İçeriye özlemeye gelince, yani yattığım cezaevlerini özlemiyorum. Öyle manyak bir özlemim yok. Var mı gerçekten böyle insanlar? Ben hiç duymadım.Tabii hayata tutunamamak korkunç bir yalnızlık. Yalnızlığı tutsaklıktan daha beter yaşayan insanlar olabilir.

Yayınladığınız kitapların içeriğinden bahsedermisiniz? Son kitabınız olan 'Sekizinci Harika' bir masal kitabı, bunu yazma amacın neydi?

1990 da " Newroz Çiçekleri" adlı şiir kitabımla başladım şairliğe , "Gül söylem" 1993 , "İnanç, aşk ve Düş" 1995, "Aşkın Kısa Tarihi" 1998, " Bugün Sensiz olamazdım" 2007 adlı şiir kitaplarıyla devam ettim. Şiir dışında ise, Rahmetli Mehmet Uzun'un Söyleşilerini dereleyip kitaplaştırdığımız " Bir Dil yaratmak" 1997, Almanca yayınlanan "Die Falle" (Tuzak) 1997 adlı öykü, İsviçre'de Almanca 2008'de sahneye koyduğumuz "Das Geheimnis-S1r" adlı tiyatro oyunum, yine almanca "Ali Baba Fingerfood" 2010 yemek kitabı ve en son olarakta bu sene" Sekizinci Harika" adlı masal kitabımı yayınladım. Aslında kitapların isimleri kitaplarımın içeriğine dair belli bilgiler veriyor. Bunun için sadece " Sekizinci Harika" nin içeriğiyle ilgili bir şeyler anlatmak istiyorum:

Kitapta yer alan beş masalın her birinin farklı felsefik bir bakışı mevcuttur:

"Ben Baykuş" ta aile içi şiddetin bireylerden çok ailenin bir ürünü olduğunu...

"Sekizinci Harika" da çıkar çelişkilerin karşılıklı özverilerle çatışmaya yol açmadan çözülebileceğini..

"Kıçı Aynalı Horoz" da kahramanların zaman içinde kurbanlık konuma düşüklerini...

"Tanrının Atları"nda Aşkta sadece yüreğin değil , aklında yeri olması gerektiğini ve böylece aşk enerjisinin daha olumlu ve uzun soluklu kullanılabileceğini...

"Yasemin" de ise; yermibirinci yüzyılın göç ve göçmen yüzyılı olacağını , bir yere ait olma ya da doğduğun yer mi , yoksa doğduğun yerin mi vatan olduğunu... irdelemeye çalıştım.

Bu masal kitabını yazmamım tek bir amacı yok.

Birden fazla amaç var, bunlar uzun uzun anlatılabiliyor,Ama mutlaka bir cevap yazacaksam ,belki de ülkemizdeki politikanın bizi soktuğu çıkmaz sokaklarda, yurt dışında, kendimizi içinde bulduğumuz girdaplarda fantazilerimizin biraz gelişmesi ve ufkumuzun açılması için diyebilirim. Bilinenin tersine çocukların değil , büyüklerin masala ihtiyacı var. Çocukların zaten hayal dünyaları yeterince geniş. Bunun için masalları büyükler için yazdım. Daha doğrusu kendim için yazdım ve masal sevenlerle paylaşmak istedim..

(Devamı yan sayfada)

